

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 71

§ 71

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan toiminnan lakkauttaminen 1.8.2022 alkaen (kaupunginhallituksen käsiteltäväksi otettu asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Westerlund Mia
Nordberg Anna
Hoppania-Koivula Minna
Stolt-Haglund Ida
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-aho Harri

Kaupunginhallitus päättää, että

1

Svenska rum -lautakunnan päätös 17.2.2022 § 18 kumotaan,

2

Bemböle förskolan toiminta päättyy 31.7.2022,

3

Bemböle skolan toiminta päättyy 31.7.2022 ja oppilaille osoitetaan uusi lähikoulu 1.8.2022 voimassa olevien oppilaaksiottoalueiden perusteella,

4

Bemböle skolan johtokunnan toiminta päättyy 31.7.2022.

Käsittely

Tiina Elo Laukkasen kannattamana teki seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginhallitus päättää pitää voimassa svenska rum -lautakunnan 17.2.2022 tekemän päätöksen.”

Simon Elo Gestrinin kannattamana teki seuraavan lisäehdotuksen:

”Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että koulunvaihto sujuu joustavasti ja että oppilaiden ja perheiden toiveet otetaan huomioon prosessissa. Perheitä on kuultava ja erityistä painoarvoa on annettava koulumatkoille ja kaverisuhteille. Tavoitteena on, että kaikkien oppilaiden koulumatka on turvallinen ja heillä on mahdollisuus jatkaa hyviä kaverisuhteita.

Kaupunginhallitus toivoo seuraavaa:

- Kaikki ne oppilaat, jotka käyvät nyt Bemböle skolaan tai Bemböle förskolaan, saavat valita, mihin kouluun he siirtyvät. He voivat valita joko lähikoulunsa (sekä aikaisemman oppilasalueen mukaan että uuden), Karamalmens skolan, Rödsborgs skolan tai Lagstads skolan.
- Kaverisuhteet on otettava huomioon ja oppilaiden on saatava jatkaa samalla luokalla niiden oppilaiden kanssa, joihin he ovat luoneet vahvoja ystävyysuhteita oman vuosiluokkansa sisällä. Oppilaiden on saatava esittää toiveita siitä, kenen kanssa he haluavat olla samalla luokalla, ja

nämä toiveet on otettava huomioon, kun oppilaita määrätään olemassa oleviin ryhmiin.

- Niihin oppilaisiin, jotka ovat hakeneet paikkaa Bemböle förskolasta lukuvuodelle 2022-2023, on otettava yhteyttä ja heille on tarjottava mahdollisuutta tehdä uusi esikouluhakemus.

- Nyt Bemböle skola käyvien oppilaiden perheiden muut toiveet on otettava huomioon mahdollisuuksien rajoissa.”

Gestrin puheenjohtajan kannattamana teki seuraavan lisäsesityksen:

”Kaupunginhallitus kehottaa käynnistämään Bemböle skolanin rakennuksen tulevan toiminnan suunnittelun välittömästi koulun lakkauttamispäätöksen jälkeen ja varmistamaan, että rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot säilyvät myös tulevaisuudessa.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 11 äänellä 4 ääntä vastaan hylänneen Tiina Elon muutosehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Simon Elon ja Christina Gestrinin ehdotukset yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotuksia ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen ne.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus päätti, että

1

Svenska rum -lautakunnan päätös 17.2.2022 § 18 kumotaan,

2

Bemböle förskolan toiminta päättyy 31.7.2022,

3

Bemböle skolan toiminta päättyy 31.7.2022 ja oppilaille osoitetaan uusi lähikoulu 1.8.2022 voimassa olevien oppilaaksiottoalueiden perusteella,

4

Bemböle skolan johtokunnan toiminta päättyy 31.7.2022.

Lisäksi kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että koulunvaihto sujuu joustavasti ja että oppilaiden ja perheiden toiveet otetaan huomioon prosessissa. Perheitä on kuultava ja erityistä painoarvoa on annettava koulumatkoille ja kaverisuhteille. Tavoitteena on, että kaikkien oppilaiden koulumatka on turvallinen ja heillä on mahdollisuus jatkaa hyviä kaverisuhteita.

Kaupunginhallitus toivoo seuraavaa:

- Kaikki ne oppilaat, jotka käyvät nyt Bemböle skola tai Bemböle förskola, saavat valita, mihin kouluun he siirtyvät. He voivat valita joko lähikoulunsa (sekä aikaisemman oppilasalueen mukaan että uuden), Karamalmens skolan, Rödsdags skolan tai Lagstads skolan.

- Kaverisuhteet on otettava huomioon ja oppilaiden on saatava jatkaa samalla luokalla niiden oppilaiden kanssa, joihin he ovat luoneet vahvoja ystävyyssuhteita oman vuosiluokkansa sisällä. Oppilaiden on saatava esittää toiveita siitä, kenen kanssa he haluavat olla samalla luokalla, ja nämä toiveet on otettava huomioon, kun oppilaita määrätään olemassa oleviin ryhmiin.

- Niihin oppilaisiin, jotka ovat hakeneet paikkaa Bemböle förskolasta lukuvuodelle 2022-2023, on otettava yhteyttä ja heille on tarjottava mahdollisuutta tehdä uusi esikouluhakemus.

- Nyt Bemböle skola käyvien oppilaiden perheiden muut toiveet on otettava huomioon mahdollisuuksien rajoissa.

Kaupunginhallitus kehottaa käynnistämään Bemböle skolanin rakennuksen tulevan toiminnan suunnittelun välittömästi koulun lakkauttämispäätöksen jälkeen ja varmistamaan, että rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot säilyvät myös tulevaisuudessa.

Selostus

Svenska rum -lautakunnan päätös

Svenska rum -lautakunta käsitteli kokouksessaan 17.2.2022 § 18 Espoon ruotsinkielisen Bembölen esikoulun ja Bembölen koulun sekä koulun johtokunnan toiminnan lakkauttamista 1.8.2022 alkaen.

Esittelijän päätösehdotus oli:

Svenska rum -lautakunta päättää, että

1

Bemböle förskolan toiminta päättyy 31.7.2022,

2

Bemböle skolan toiminta päättyy 31.7.2022 ja oppilaille osoitetaan uusi lähikoulu 1.8.2022 voimassa olevien oppilaaksiottoalueiden perusteella,

3

Bemböle skolan johtokunnan toiminta päättyy 31.7.2022.

Lautakunnan päätös asiassa oli:

Svenska rum -lautakunta

1

päätti että Bemböle skola ei lakkauteta. Lautakunta edellyttää myös, että ruotsinkieliset sivistyspalvelut valmistelee uuden päätöksen, jossa vanhempien, oppilaiden ja henkilökunnan ehdotukset arvioidaan huolellisesti ja käytetään koulun toiminnan kehittämiseen.

2

pyysi ruotsinkielisiä sivistyspalveluja selvittämään keinoja, jolla saadaan lisää kaksikielisiä lapsia ruotsinkieliseen koulutukseen.

Esittelijä jätti eriävän mielipiteen lautakunnan päätöksestä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ilmoitti 18.2.2022 käyttävänsä otto-oikeutta lautakunnan päätökseen asian saattamiseksi kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Taustaa ja päätösehdotuksen perustelut

Valtuusto on 19.10.2020 hyväksynyt Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman vuosille 2021–2025. Ohjelmassa on asetettu tavoitteeksi kouluyksiköiden suurentaminen ja perusopetuksen palveluverkon järjeistämisen. Tavoitteen saavuttamiseksi luovutaan pienistä kouluyksiköistä ja yhdistetään mahdollisuuksien mukaan toisiaan lähellä sijaitsevia yksiköitä yhtenäisiksi peruskouluiksi. Näiden toimenpiteiden avulla

- on mahdollista tarjota joustavia tiloja, jotka mahdollistavat eri oppilaiden tarpeiden mukaisten pedagogisten ratkaisujen toteuttamisen
- mahdollisuudet tukea oppilaiden eri kiinnostuksenkohteita kasvavat
- oppilaiden hyvinvoinnille keskeisten oppilashuoltopalveluiden saatavuus paranee
- edellytykset tarjota oppilaiden tarpeiden mukaista tukea paranevat

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan nykytilanne

Esikoulussa on 9 lasta (4 toiselta oppilaaksiottoalueelta) ja henkilöstöä 2. Koulussa on 39 oppilasta (19 toiselta oppilaaksiottoalueelta) luokilla 1–4 ja henkilöstöä 4: kaksi luokanopettajaa, yksi tuntiopettaja ja yksi koulunkäyntiavustaja.

Esikoulu ja koulu toimivat samassa rakennuksessa, joka ei ole esteetön. Oppimisympäristö ei ole nykyiselle toiminnalle tarkoituksenmukainen. Osa opetussuunnitelmaan kuuluvasta opetuksesta järjestetään Lagstads skolassa. 3. luokan oppilaat kuljetetaan Lagstads skolaan käsitöitä ja liikuntaa varten, 4. luokan oppilaat viedään Lagstads skolaan valinnaisia aineita, käsitöitä ja liikuntaa varten ja 1.–2. luokkien oppilaat liikuntaa varten. Oppilaat syövät luokkahuoneissa.

Oppilaita opetetaan yhdistetyissä luokissa. Eri oppilaiden tarpeiden mukaisten pedagogisten ratkaisujen toteuttaminen on vaikeaa, koska rinnakkaisluokkia ei ole. Projektirahoitus ym. mahdollistaa jaot ja joustavan lukujärjestyksen, jossa otetaan huomioon luokka-asteiden väliset erot viikkotunneissa. Bemböle skolan oppilasmäärä riittää kahteen opettajanvirkaan ja muutamaan viikkotuntiin.

Pienen yksikön henkilökuntatilanne on haavoittuva. Varhaiskasvatuksen varahenkilö, joka on kolmen yksikön yhteinen, on usein kiinni Bembölessä. Lisäksi varhaiskasvatusyksikön johtaja on joutunut säännöllisesti siirtämään henkilökuntaa Lagstads daghemistä Bemböle förskolaan henkilöstöpulan vuoksi.

Henkilökunnan osaamisalueita on vaikea ottaa huomioon, ja työtovereiden tuki on vähäistä koulun ja esikoulun pienen opettajakunnan vuoksi, mikä vaikuttaa muun muassa lasten ja oppilaiden mahdollisuuksiin kehittyä kiinnostuksenkohteissaan.

Oppilaiden hyvinvoinnille keskeisten oppilashuoltopalveluiden saatavuus on rajallista, koska kuraattori-, psykologi- ja terveydenhoitajaresurssit jaetaan lapsi- ja oppilasmäärien mukaan. Siksi oppilashuoltohenkilökunta on paikalla harvemmin kuin suuremmissa yksiköissä eivätkä tarve ja saatavuus näin ollen aina kohtaa.

Bemböle förskolaa johtaa varhaiskasvatussyksikön johtaja, joka on myös Lagstads daghemin ja Lagstads förskolan sekä Rödskogs förskolan johtaja. Johtaja vastaa kaikista yksikkökohtaisista suunnitelmista. Johtaja on yksikössä keskimäärin kerran kuussa ja tarpeen vaatiessa. Muina aikoina järjestetään henkilöstötapaamisia Teamsissa ja hallinnollisia asioita hoidetaan puhelimitse ja sähköpostitse.

Bemböle skolalla on yhteinen rehtori Lagstads skolan ja Rödskogs skolan kanssa. Rehtori vastaa kaikista koulua koskevista suunnitelmista ja on sihteeri ja esittelijä koulujen johtokunnissa. Apulaisrehtori on paikalla noin yhtenä päivänä kuussa, henkilöstötapaamisia järjestetään viikoittain etänä ja hallinnollisia asioita hoidetaan puhelimitse ja sähköpostitse.

Johtamiseen varattu aika jaetaan kolmen yksikön kesken. Osa rajallisista johtamisresursseista käytetään rutiinitehtäviin, jotka ovat samoja riippumatta yksikön koosta ja jotka on tehtävä yksikkökohtaisesti. Tehtäviä ei myöskään voi jakaa henkilökunnan kanssa, koska henkilökunta on niin pieni.

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan vaihtoehdot

Ruotsinkieliset sivistyspalvelut on tarkastellut kolmea eri vaihtoehtoa Bemböle förskolan ja Bemböle skolan osalta:

1. Bemböle förskola ja Bemböle skola lakkautetaan
2. Bemböle förskola ja Bemböle skola jatkavat toimintaansa
3. Bemböle förskolaa ja Bemböle skola laajennetaan

On tehty laaja lapsivaikutusten arviointi ja yllä mainitun päätöksen vaikutusten ennakoarviointi. Laaja lapsivaikutusten arviointi toteutettiin Bemböle skolan oppilaille 18.1.2022 virtuaalisilla esityksillä Karamalmens skolasta ja Lagstads skolasta sekä oppilaskyselyllä. Oppilaat saivat mahdollisuuden tutustua koulujen oppilaisiin, henkilökuntaan, tiloihin ja opetukseen sekä esittää näkemyksiään koulunkäynnistä suuremmassa koulussa.

Huoltajille ja kunnan asukkaille järjestettiin Teams-tapaaminen 20.12.2021. Tapaamisessa esitettiin kolme tarkasteltua vaihtoehtoa ja osanottajilla oli mahdollisuus esittää näkemyksiään.

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan, Karamalmens skolan, Lagstads skolan ja Rödskogs skolan oppilaskuntia, johtokuntia ja henkilöstöä sekä nuorisovaltuustoa on pyydetty antamaan oma lausuntonsa.

Ennakoarviointi, oppilaskyselyiden tulokset ja saadut lausunnot ovat oheismateriaalina.

Vaihtoehtojen vertailu

Vaihtoehto 1 on perusteltu seuraavista näkökulmista: oppimisympäristö, opetuksen järjestäminen, oppilaiden hyvinvointia edistävien palveluiden saatavuus, johtaminen ja talous sekä valtuuston Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelmassa asettaman tavoitteen saavuttaminen. Vaihtoehdot 2–3 ovat perusteltuja koulun identiteetin ja omaleimaisuuden säilyttämisen kannalta.

Vaihtoehtoja 1–3 on tarkasteltu tarkemmin päätöksen vaikutuksista laaditussa ennakoarvioinnissa. Ennakoarviointi on oheismateriaalina.

Ehdotus

Bemböle förskola ja Bemböle skola lakkautetaan 31.7.2022 ja oppilaille osoitetaan kotiosoitteen mukainen lähikoulu 1.8.2022 alkaen. Tämä on pedagogisesti perusteltua ja valtuuston Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman mukaista, jotta

- lapset ja oppilaat saavat käyttöönsä tarkoituksenmukaiset ja esteettömät oppimisympäristöt, jotka mahdollistavat monipuoliset opetusmenetelmät ja työskentelytavat
- kaikki opetus voidaan järjestää omassa koulussa ja kuljetukset Lagstads skolaan päättyvät
- rinnakkaisluokkien olemassaolo mahdollistaa joustavat ryhmät ja pedagogisten ratkaisujen toteuttamisen eri oppilaiden tarpeiden mukaan
- kaveripohja laajenee
- oppilashuoltopalveluiden saatavuus paranee
- opetusresursseja voidaan käyttää kokonaisperspektiivistä tarkasteltuna joustavammin ja tarkoituksenmukaisemmin

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan toiminnan jatkaminen ei ole perusteltua seuraavista syistä:

- tilat eivät ole tarkoituksenmukaiset eivätkä esteettömät
- ennusteiden mukaan oppilasmäärät jatkavat laskuaan huolimatta viimeisimmistä oppilaaksiottoalueiden muutoksista
- pienten yksiköiden henkilöstötilanne on haavoittuva. Jos lapsimäärät pysyvät pieninä, on selvitettävä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämistä muissa yksiköissä, jotta henkilöstömitoitus voidaan turvata tarkoituksenmukaisesti.
- esikoulun ja koulun lapsi- ja oppilasmäärän lisääminen johtaisi pidempiin koulumatkoihin, suurempaan tyytymättömyyteen lähikoulupäätöksiin, suurempiin oppilaskohtaisiin kustannuksiin
- esikoulun lapsikohtaiset kustannukset ovat suuret, koska ryhmä on niin pieni.

Ehdotuksen vaikutukset

Lapset ja oppilaat

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan toiminnan lakkauttaminen ei vaikuta lukuvuoden 2021–2022 opetusjärjestelyihin.

Oppilaille, jotka käyvät Bemböle förskolaa tai Bemböle skolaa lähiesikoulunaan tai lähikoulunaan lukuvuonna 2021–2022, osoitetaan lähikouluksi kotiosoitteen mukaan joko Karamalmens skola tai Lagstads skola keväällä 2022.

Mikäli Bemböle förskola ja skola päätetään lakkauttaa, Svenska rum -lautakunta käsittelee ehdotusta Espoon ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden muuttamisesta.

Myös oppilaille, jotka käyvät Bemböle skolaa toissijaisena koulunaan lukuvuonna 2021–2022 osoitetaan lähikoulu kotiosoitteen mukaan.

Perheellä on mahdollisuus hakea lapselleen oikeutta koulunkäyntiin muussa kuin lähikoulussa. Siirtymäsäännöksillä voidaan turvata oikeus koulunkäyntiin muussa kuin lähikoulussa perheiden toiveiden mukaan riippumatta aiemmin päätetystä oppilaspaikkojen määrästä. Yllä mainitussa Espoon ruotsinkielisten koulujen oppilasalueiden muuttamista

koskevassa valmistelussa ehdotetaan toissijaisesti kouluihin ottamista koskevia siirtymäsäännöksiä.

Koulumatkoista tulee kaikille oppilaille jonkin verran pidempiä. Tarkempi selvitys on lisämateriaalina. Turunväylän rampit ylittävät Espoontien suojatiet Lehtimäensillan kohdalla luona luokitellaan turvattomiksi 1.–5. vuosiluokkien oppilaille. Se tarkoittaa sitä, että 1.–5. vuosiluokkien oppilaat, joille osoitetaan lähikouluksi Lagstads skola ja joiden koulumatka kulkee Espoontietä Lehtimäensillan yli, saavat oikeuden matkakorttiin. Kaupunkitekniikan keskus suunnittelee kevyenliikenteen väylää Ikean ja Kirkkojärven välille. Muutaman vuoden sisällä se tarjoaa turvallisen jalan kuljettavan koulumatkan myös nuorimmille oppilaille.

Henkilöstö

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan lakkauttaminen ei vaikuta vakituisen henkilöstön palvelussuhteisiin. Ainoastaan viran tai toimen sijoitusyksikkö vaihtuu. Vakitukselle henkilöstölle tiedotetaan vapaista viroista ja toimista, ja heillä on mahdollisuus esittää toiveita mahdollisesta sijoittumisestaan. Myös ao. yksiköiden johtajat, saavat esittää näkemyksensä sijoitettavan henkilöstön osaamisprofiili huomioiden.

Kunnallisen yhteistoimintalain mukainen työpaikkakokous ja viranhaltijoiden kuuleminen on järjestetty 10.1.2022.

Johtokunta

Bemböle skolan johtokunnan toiminta päättyy 31.7.2022. Svenska rum - lautakunnan 30.9.2021 Karamalmens skolan ja Lagstads skolan johtokuntiin valitsevat jäsenet ja varajäsenet voivat jatkaa tehtävissään. Jos jäsenissä/varajäsenissä tapahtuu muutoksia, lautakunta tekee asiasta erillisen päätöksen.

Tilat

Karamalmens skolalla ja Lagstads skolalla on kapasiteettia kasvattaa oppilasmääräänsä. Lapsi- ja oppilasmäärän kasvattaminen on tarkoituksenmukaista, koska tämä johtaa tehokkaampaan resurssien käyttöön.

Karamalmens skolan ja Lagstads skolan tilat ovat terveelliset, turvalliset ja esteettömät. Tarkoituksenmukaiset ja joustavat oppimisympäristöt mahdollistavat monipuoliset opetusmenetelmät ja työskentelytavat. Kaikki opetus voidaan järjestää omassa yksikössä.

Tilakeskus ei ole vielä tehnyt suunnitelmia esikoulun ja koulun kiinteistön jatkokäytöstä, jos toiminta yksiköissä lakkautetaan. Asian suunnittelu tulee ajankohtaiseksi, mikäli päätös yksiköiden lakkauttamisesta tehdään. Rakennus on kulttuurihistoriallisesti arvokas, joka asettaa vaatimuksia korjauksille ja rakennusteknisille muutoksille. Rakennuksen tontti, on tämänhetkisessä asemakaavassa Y-tontti, eli tontti on tarkoitettu julkisille palveluille. Käyttötarkoitusta voidaan muuttaa kaavamutoksella, jolloin rakennusta voidaan käyttää muihin tarkoituksiin kuin julkisiin palveluihin. Tilakeskus voi näin ollen vuokrata tai myydä kiinteistön ulkopuolisille toimijoille. Jos Ruotsinkieliset sivistyspalvelut luopuu Bemböle skolan kiinteistöstä toiminnan lakkauttamisen myötä, myös vuokratulot poistuvat ruotsinkielisten sivistyspalvelujen budjetista.

Espoon kaupunki on ostanut Bemböle skolan tämänhetkisen tontin muodostavat kiinteistöt kahdessa eri kaupassa, ensimmäinen 1923 ja toinen 1962. Kaupunkikirjoihin ei ole sisällytetty kiinteistöjen tai rakennusten käyttöä koskevia velvoitteita eikä ehtoja.

Väestöennuste ja kaavoitus

Kaupunkisuunnittelun tietojen mukaan Bemböle förskolan ja Bemböle skolan oppilaaksiottoalueen väestömäärän maltillinen kasvu on mahdollinen, kun Pohjois- ja Keski-Espoon yleiskaava saa lainvoiman. Ennuste sisältää kaikki kieli- ja ikäryhmät eikä koske pelkästään ruotsinkielistä väestöä. Yleiskaavaa seuraavien asemakaavojen mahdollistama rakentaminen keskittyy kuitenkin alueille, jotka eivät kuulu Bembölen oppilaaksiottoalueeseen (Kalajärvi, Perusmäki ja Viisikorpi).

Eleprognoos för Bemböle skola 2022-2028

Årskurs	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	7	8	4	11	7	11	5
2	12	7	8	4	11	7	11
3	7	12	7	8	4	11	7
4	13	7	12	7	8	4	11
Totalt	39	34	31	30	30	33	34

Antalen i rött är en prognos utgående från antalet födda barn med svenska som modersmål i Bemböle skolas nuvarande elevupptagningsområde.

Bemböle skolan oppilasennuste 2022–2028

Oppilashuoltopalvelut

Oppilaiden hyvinvoinnille keskeisten oppilashuoltopalveluiden saatavuus paranee, koska kuraattori-, psykologi- ja terveydenhoitajaresurseja jaetaan suhteessa lapsi- ja oppilasmäärään. Siksi oppilashuoltohenkilökunta on paikalla useammin suuremmissa yksiköissä kuin pienissä.

Kustannukset

Esikoulun ja koulun lakkauttaminen tuo ruotsinkielisille sivistyspalveluille kustannussäästöjä 251 672 €/vuosi.

Koulumatkakustannukset lisääntyvät jonkin verran oppilaiden koulumatkojen pidentyessä. Kustannukset vaihtelevat vuosittain, koska 1.–2. vuosiluokkien oppilaat saavat oikeuden matkakorttiin koulumatkan ollessa yli 3 km, kun taas ylempien luokka-asteiden oppilaille vastaava raja on 5 km. Lukuvuonna 2022–2023 koulumatkakustannusten arvioidaan kasvavan 3 731 €. Lagstads skolaan tehtyjen tilauskyytien kustannukset ovat 7 332 €/lukuvuosi.

- nettosäästö yhteensä 251 672 €/vuosi
 - o kiinteistökulut 211 941 €
 - o henkilöstökulut 33 690 €
 - o pienten koulujen lisäresurssi 2 500 €
 - o kuljetuskustannukset 3 541 € (tilauskuljetukset opetukseen Lagstads skolaan 7 332 € – matkakorttien kustannukset 3 731 €)

Esitetyt mielipiteet ja kannanotot

Oppilaat

Bemböle skolan, Karamalmens skolan, Lagstads skolan ja Rödskogs skolan oppilaille on tarjottu mahdollisuus antaa lausuntoja esityksestä lakkauttaa Bemböle förskola ja Bemböle skola ja muista tarkastelluista vaihtoehdoista. Saadut lausunnot ovat oheismateriaalina.

Bemböle skolan oppilaskunta kannatti lausunnossaan vaihtoehtoja 2 ja 3 eli Bemböle skolan toiminnan jatkumista nykyisenlaisena tai oppilasmäärän kasvattamista oppilasaluetta laajentamalla. Oppilaskunta kokee koulun tilojen olevan tarkoituksenmukaiset ja toimivat. Se toi esiin monia pienen yksikön hyviä puolia, kuten turvallisuuden ja viihtyisyyden.

Karamalmens skolan oppilaskunta otti kantaa siihen, miten eri vaihtoehdot vaikuttaisivat omaan kouluun. Oppilaskunnan mielestä koulussa ja luokissa on hyvin tilaa uusille oppilaille ja huomautti, että on tärkeää toivottaa uudet oppilaat tervetulleeksi ja ottaa osaksi kouluyhteisöä. Oppilaskunta piti vaihtoehtojen 2 ja 3 seurauksia kielteisinä.

Lagstads skolan oppilaskunta (1.–6. luokat) halusi lausunnossaan tuoda esille koulun toimintatavat ja rutiinin uusien oppilaiden vastaanottamisessa sekä Lagstads skolan käymisen hyviä puolia.

Lagstads skolan oppilaskunnan hallitus (7.–9. luokat) vastustaa Bemböle skolan lakkauttamista. Se painotti pienten yksiköiden turvallisuutta ja viihtyisyyttä ja lakkauttamisen vaikutusta koulumatkoihin. Se myös kokee, etteivät Lagstads skolan tilat ja nykyinen oppilasmäärä tue suurempaa oppilasmäärää.

Rödskogs skolan oppilaskunta tukee vaihtoehtoa 1, koska se voi johtaa siihen, että kouluun tulee enemmän oppilaita. Muut vaihtoehdot eivät saaneet tukea.

Bemböle skolan oppilaat saivat tutustua virtuaalisesti Karamalmens skolaan ja Lagstads skolaan koulujen oppilaiden tekemien videoesitysten kautta. Esitysten jälkeen oppilaat saivat vastata kyselyyn, jonka tulokset ovat oheismateriaalina. Oppilaskyselyn mukaan oppilaat viihtyvät nykyisessä koulussaan. Enemmistön mielestä olisi ikävää joutua toiseen kouluun, mutta jotkut oppilaista siirtyisivät mielellään. Samanaikaisesti noin kolmasosa oppilaista vastasi, että suurempaan kouluun siirtyminen olisi kielteinen asia. Suurin osa suhtautuu myönteisesti ajatukseen, että koulumatka pitäisi kulkea eri tavoin kuin nyt. Suurin osa kokee myös laajemman kaveripohjan olevan myönteinen asia.

Johtokunnat

Bemböle skolan, Karamalmens skolan, Lagstads skolan ja Rödskogs skolan johtokunnille on tarjottu mahdollisuus antaa lausuntoja esityksestä lakkauttaa Bemböle förskola ja Bemböle skola ja muista tarkastelluista vaihtoehtoista. Lausunnot ovat oheismateriaalina.

Bemböle skolan johtokunta ehdottaa, että Bemböle förskolaa ja Bemböle skolaa ei lakkauteta. He moittivat valmistelun puutteita ja toivovat kattavampaa mahdollisen lakkauttamisen vaikutusten arviointia. Johtokunta painottaa, että tilat ovat tarkoituksenmukaiset ja muodostavat virikkeellisen ja turvallisen oppimisympäristön, jota käytetään tehokkaasti ja pedagogisesti. Johtokunnan mukaan lakkauttamisesta esitetyt kustannussäästöt eivät ole todellisia, sillä kiinteistö jää kaupungin omistukseen. Johtokunta moittii myös lakkauttamisen vaikutuksia oppilaiden koulumatkoihin.

Karamalmens skolan johtokunta tukee lausunnossaan vaihtoehtoa 1. Oppilaaksiottoalueiden muuttaminen 1.8.2021 alkaen johtaa siihen, että koulun oppilasmäärä kääntyy laskuun. Vaihtoehdot 2 ja 3 johtaisivat Karamalmens skolan osalta siihen, että oppilasmäärä ja sen myötä resurssit pienenisivät entisestään. Se puolestaan aiheuttaa ryhmäkokojen suurenemisen ja vaikuttaa kielteisesti pedagogiseen toimintaan. Vaihtoehto 3 aiheuttaisi myös oppilaille pidempiä koulumatkoja.

Lagstads skolan johtokunta toteaa lausunnossaan, että vaihtoehto 1 on kaikkein edullisin Lagstads skolalle. Tässä vaihtoehdossa Bemböle skolan oppilaat voidaan sijoittaa olemassa oleviin opetusryhmiin Lagstads skolassa. Johtokunta kokee myös, että valmistelu on ollut puutteellista ja toivoo kattavampaa vaikutusten arviointia. Jos lakkauttamista ei toteuteta, johtokunta toivoo, ettei säästöjä kohdisteta tuntiresurssiin. Vaihtoehdon 3 suhteen johtokunta toteaa, ettei Bemböle skolan oppilaaksiottoaluetta tule laajentaa Lagstads skolan oppilaaksiottoalueesta otetuilla alueilla, koska sillä olisi huomattavia kielteisiä vaikutuksia koulun resursseihin ja toimintaan.

Rödskogs skolan johtokunta tukee vaihtoehtoa 1, koska muilla vaihtoehdoilla olisi kielteinen vaikutus Rödskogs skolan oppilasmäärään, resursseihin ja toimintaan.

Huoltajat ja kunnan asukkaat

Huoltajille ja kunnan asukkaille järjestettiin Teams-tapaaminen 20.12.2021. Tapaamisessa esitettiin kolme tarkasteltua vaihtoehtoa ja osanottajilla oli mahdollisuus esittää näkemyksiään.

Asukastapaamisen osanottajat olivat yksimielisesti Bemböle förskolan ja Bemböle skolan säilyttämisen kannalla ja olivat sitä mieltä, että koulun tulevaisuus tulee turvata laajentamalla oppilasaluetta ja/tai siirtämällä 5.–6. vuosiluokat takaisin. Se, että koulun lakkauttamisesta keskustellaan toistuvasti, vaikuttaa perheiden kouluvalintoihin ja on myötävaikuttanut oppilasmäärien pienenemiseen. Osanottajat toivat myös esille esikoulun ja koulun turvallisen ja viihtyisän ympäristön ja sen, että koulumatkat pitenevät, jos koulu lakkautetaan, ja että tämä aiheuttaa kustannuksia. Osanottajien mielestä Keski- ja Pohjois-Espoon hyväksytyä yleiskaavaa ja sen vaikutuksia väestöennusteisiin pitäisi selvittää enemmän.

Asukastapaamisen kysymykset ja vastaukset on julkaistu Bemböle skolan verkkosivuilla.

Henkilöstö

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan, Karamalmens skolan, Lagstads skolan ja Rödskogs skolan henkilöstölle on tarjottu mahdollisuus antaa lausuntoja esityksestä lakkauttaa Bemböle förskola ja Bemböle skola ja muista tarkastelluista vaihtoehdoista. Saadut lausunnot ovat oheismateriaalina.

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan henkilöstö vastustaa Bemböle förskolan ja Bemböle skolan lakkauttamista. Esikoulun henkilöstö painottaa erityisesti yksikön kokoa ja sen vaikutusta lasten hyvinvointiin tärkeinä toiminnan jatkamista puoltavina seikkoina.

Niin esikoulun kuin koulunkin henkilökunta on sitä mieltä, että tilat ovat tarkoituksenmukaisia ja lähiympäristö on arvokas.

Bemböle skolan henkilöstö kannattaa vaihtoehtoa, jossa esikoulua ja koulua laajennetaan suurentamalla lapsi- ja oppilasmäärää. Se esittää myös, että olisi selvitettävä mahdollisuutta ottaa käyttöön läheinen neuvolarakennus, jotta saataisiin tarkoituksenmukainen kokonaisuus. Henkilöstö painottaa, miten tärkeää on, että Espoossa on erikokoisia kouluja, jotta perheillä on valinnanvaraa. Henkilöstö painottaa useita kokoon liittyviä etuja, joita tämänhetkiselä toiminnalla on. Näitä ovat muun muassa turvallisuus, joustavuus ja se, että henkilöstö, oppilaat ja huoltajat viihtyvät ja ovat tyytyväisiä Bemböle skolan toimintaan.

Karamalmens skolan henkilöstö kannattaa Bemböle förskolan ja Bemböle skolan lakkauttamista. Henkilökunta nostaa esiin oppilaaksiottoalueisiin 1.8.2021 tehtyjen muutosten kielteiset vaikutukset koulun oppilasmäärään

ja resursseihin ja sen, että vaihtoehdot 2 ja 3 heikentäisivät entisestään koulun toimintamahdollisuuksia ja tämänhetkistä toimintaa.

Lagstads skolan henkilöstö on lausunnossaan todennut, että mikäli Bemböle skola lakkautetaan, sen oppilaat voidaan sijoittaa Lagstads skolan olemassa oleviin opetusryhmiin. Oppilasmäärän kasvu tekee Lagstads skolan 1.–4. luokka-asteiden ryhmistä tarkoituksenmukaisemmat ja kustannustehokkaammat. Henkilöstö kommentoi, että se ei tue Bembölen toiminnan jatkumista, jos sillä on kielteisiä vaikutuksia Lagstads skolan toimintaan. Henkilöstö vastustaa Bembölen oppilaaksiottoalueen laajentamista liittämällä siihen pienalueita Lagstads skolan oppilaaksiottoalueesta, koska tämä johtaisi oppilasmäärän ja resurssien pienenemiseen. Lagstads skolan 1.–6. vuosiluokkien henkilökunta on täydentänyt koko opettajakunnan lausuntoa kuvauksella alaluokkien toiminnasta ja koulun toimintakulttuurista ja tuo esiin, miten Lagstads skolan oppilasmäärän pieneneminen vaikuttaisi niihin.

Rödskogs skolan henkilöstö kannattaa Bemböle förskolan ja Bemböle skolan lakkauttamista. Henkilöstö toivoo, että pienalueiden jako lakkauttamisen tapahtuessa tarkistettaisiin siten, että Rödskogs skola maantieteellisesti lähellä sijaitsevat alueet voitaisiin liittää Rödskogs skolan oppilaaksiottoalueeseen. Henkilöstö vastustaa ehdotusta laajentaa Bembölen oppilaaksiottoaluetta, koska se vaikuttaisi Rödskogs skolaan sekä sosiaalisesti että taloudellisesti.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto on jättänyt lausunnon 16.2.2022. Lausunto on oheismateriaalina.

Nuorisovaltuusto on lausunnossaan tarkastellut monipuolisesti ehdotusta ja sen seurauksia.

Nuorisovaltuusto väittää lausunnossaan, että 1.–3. luokka-asteiden oppilailla on oikeus koulumatkaetuun, jos koulumatka on yli 3 km pitkä, ja 4. ja ylempien vuosiluokkien oppilailla, jos koulumatka on yli 4 km pitkä. Koulukuljetusten ja matka-avustusten myöntämistä koskevissa linjauksissa Svenska rum -lautakunta on vahvistanut, että 1.–2. vuosiluokkien oppilaille myönnetään matkakortti koulumatkan ollessa yli 3 km ja 3.–9. vuosiluokkien oppilaille koulumatkan ollessa yli 5 km.

Johtopäätökset ja huomioita

Bemböle skola on omaleimainen ja sillä on oma identiteetti. Huoltajat ovat tyytyväisiä opetusjärjestelyihin ja pienen koulun tarjoamaan palvelutasoon, eikä suuremman yksikön tarjoamia mahdollisuuksia koeta tarpeellisiksi. Oppilailla on kuitenkin oikeus tarkoituksenmukaiseen oppimisympäristöön, joka mahdollistaa monipuolisten menetelmien käyttämisen kaikissa oppiaineissa opetussuunnitelman mukaisesti ja pedagogisten ratkaisujen toteuttamisen oppilaiden tarpeiden mukaisesti.

Bemböle förskolan ja Bemböle skolan toiminnan lakkauttaminen on perusteltua oppimisympäristön, opetuksen järjestämisen, oppilaiden hyvinvointia edistävien palveluiden saatavuuden, johtamisen ja talouden kannalta sekä valtuuston Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman tavoitteiden mukaista. Päätös edistää myös oppilaiden yhdenvertaisuutta.

Lausunnoissa on otettu esiin seuraavat seikat, ja niiden suhteen voidaan todeta seuraavaa:

Päätösprosessin aikataulu

Bemböle förskolaa ja Bemböle skolaa koskevan asian valmistelu on perustunut kaupungin tekemiin olemassa oleviin päätöksiin. Päätöksenteon edellyttämän valmisteluvaiheet on toteutettu asianmukaisesti ja esikoulun ja koulun mahdollisen lakkauttamisen seurauksia on tarkasteltu kattavasti. Oppilaiden, huoltajien ja kunnan asukkaiden mielipiteiden selvittämiseen on varattu riittävästi aikaa. Valmistellusta ehdotuksesta on tiedotettu oikea-aikaisesti, ja siitä on saanut lisätietoja valmistelun aikana.

On tarkoituksenmukaista tehdä päätös Bemböle förskolan ja Bemböle skolan toiminnasta tässä vaiheessa, niin että esikouluilla ja kouluilla on riittävästi aikaa suunnitella ja toteuttaa muutoksen vaatimia toimenpiteitä ja käytännön järjestelyjä.

Oikeus lähikouluun

Oppilailla on subjektiivinen oikeus käydä koulua lähikoulussa, jonka kotikunta osoittaa perusopetuslain 6 §:n mukaisesti. Subjektiivinen oikeus ei koske kunnan tiettyä koulua.

Lähikoulun osoittamisessa noudatettava säännös ei edellytä, että kunta osoittaa lähikouluksi sen koulun, johon on lyhin, turvallisim ja helpoin koulumatka. Vakiintuneen oikeuskäytännön tulkinnan mukaan kunta voi suunnittelussa ja oppilaiden sijoittelussa ottaa huomioon oppilaiden tarkoituksenmukaisen sijoittelun kunnan eri kouluihin. Oppilaiden tarkoituksenmukaista sijoittelua voidaan arvioida käytettävissä olevien henkilöstö-, tila- ja muiden resurssien kannalta. Lähikouluja osoitettaessa tulee kuitenkin varmistaa, että oppilaiden koulumatkat muodostuvat kokonaisuutena tarkastellen mahdollisimman turvallisiksi ja lyhyiksi (mm. Hämeenlinnan HAO 3.6.2013 13/0335/2; dnro 01516/12/1301, oikeuskirjallisuus Lahtinen 2012: Oppilaan oikeudet ja vanhempien vastuu, s. 73).

Perusopetuslaki jättää näin ollen kunnalle harkintavaltaa säännöksen soveltamisessa, ja kunta voi antaa oppilaiden yhdenvertaiseksi kohtelemiseksi perusopetuslakia täydentäviä kunnallisia määräyksiä koskien lähikoulun osoittamista.

Espoon ruotsinkielisessä perusopetuksessa kullakin koululla on oma oppilaaksiottoalue ja lähikoulu osoitetaan oppilaan kotiosoitteen perusteella. Lähikoulu on se koulu, jonka oppilasalueella oppilas asuu muttei välttämättä se, joka on maantieteellisesti lähinnä.

Päätöshistoria

Svenska rum -lautakunta 17.2.2022 § 18

Päätösehdotus

Ruotsinkielisten sivistyspalvelujen johtaja Högström Barbro

Svenska rum -lautakunta päättää, että

1

Bemböle förskolan toiminta päättyy 31.7.2022,

2

Bemböle skolan toiminta päättyy 31.7.2022 ja oppilaille osoitetaan uusi lähikoulu 1.8.2022 voimassa olevien oppilaaksiottoalueiden perusteella,

3

Bemböle skolan johtokunnan toiminta päättyy 31.7.2022.

Käsittely

Peltonen teki Akinyemin, Helmesin, Nymanin ja Hertellin kannattamana seuraavan vastaehdotuksen:

”Lautakunta päättää, että Bemböle skolan toimintaa ei lakkauteta. Lautakunta edellyttää myös, että ruotsinkieliset sivistyspalvelut valmistelevat uuden päätöksen, jossa vanhempien, oppilaiden ja henkilökunnan ehdotuksia arvioidaan huolellisesti ja koulun toimintaa kehitetään niiden pohjalta.”

Peltonen teki Helmesin, Nymanin ja Hertellin kannattamana seuraavan lisäehdotuksen:

”Lautakunta pyytää ruotsinkielisiä sivistyspalveluita selvittämään, miten ruotsinkieliseen opetukseen saataisiin enemmän kaksikielisiä lapsia.”

Puheenjohtaja teki Norrgrannin, Vehmasen ja Beckerin kannattamana seuraavan lisäehdotuksen:

”Svenska rum -lautakunta huolehtii siitä, että koulunvaihto sujuu joustavasti ja että oppilaiden ja perheiden toiveet otetaan huomioon prosessissa. Perheitä on kuultava ja erityistä painoarvoa on annettava koulumatkoille ja kaverisuhteille. Tavoitteena on, että kaikkien oppilaiden koulumatka on turvallinen ja heillä on mahdollisuus jatkaa hyviä kaverisuhteita. Lautakunta toivoo seuraavaa:

– Kaikki ne oppilaat, jotka käyvät nyt Bemböle skolaa tai Bemböle förskolaa, saavat valita, mihin kouluun he siirtyvät. He voivat valita joko lähikoulunsa (sekä aikaisemman oppilasalueen mukaan että uuden), Karamalmens skolan tai Lagstads skolan.

– Kaverisuhteet on otettava huomioon ja oppilaiden on saatava jatkaa samalla luokalla niiden oppilaiden kanssa, joihin he ovat luoneet vahvoja ystävyysuhteita oman vuosiluokkansa sisällä. Oppilaiden on saatava esittää toiveita siitä, kenen kanssa he haluavat olla samalla luokalla, ja nämä toiveet on otettava huomioon, kun oppilaita määrätään olemassa oleviin ryhmiin.

– Niihin oppilaisiin, jotka ovat hakeneet paikkaa Bemböle förskolasta lukuvuodelle 2022–2023, on otettava yhteyttä ja heille on tarjottava mahdollisuutta tehdä uusi esikouluhakemus.

– Nyt Bemböle skolaa käyvien oppilaiden perheiden muut toiveet on otettava huomioon mahdollisuuksien rajoissa.

Lautakunta pyytää myös selvitystä siitä, miten Bemböle skolan ja Bemböle förskolan lakkauttaminen ovat vaikuttaneet kouluvalintoihin ja koulumatkoihin sekä oppilaiden sijoittelusta olemassa oleviin luokkiin lukuvuoden 2022–2023 alettua.”

Norrgrann teki Beckerin ja Ahlefeldtin kannattamana seuraavan lisäehdotuksen:

”Jos Bemböle skola lakkautetaan, Svenska rum -lautakunta huolehtii siitä, että henkilökunnan toiveet heidän sijoittamisestaan otetaan huomioon mahdollisuuksien rajoissa.”

Helander teki Peltolan, Hertellin ja Nymanin kannattamana seuraavan palautusehdotuksen:

”Ehdotan, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi, koska päätösehdotus on puutteellinen Espoon ruotsinkielisen kouluverkon, oppilaspohjan ja oppilasalueiden kokonaisarvion osalta.”

Puheenjohtaja vastusti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Uudelleen käsiteltäväksi lähettämistä koskevan keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että ehdotus vaatii äänestystä.

Äänestyksessä 8 jäsentä äänesti käsittelyn jatkamisen puolesta ja 5 jäsentä äänesti asian palauttamiseksi uudelleen valmisteluun puolesta (äänestysraportti 1). Puheenjohtaja totesi käsittelyn jatkuvan.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on esitetty esittelijän ehdotuksesta poikkeava vastaehdotus, mikä johtaa äänestykseen.

Äänestyksessä 5 jäsentä äänesti esittelijän ehdotuksen puolesta ja 8 jäsentä Peltolan ehdotuksen puolesta. Puheenjohtaja totesi, että lautakunta on hyväksynyt Peltolan vastaehdotuksen äänin 8 vastaan 5 (äänestysraportti 2).

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että hänen lisäehdotuksensa ja Norrgrannin lisäehdotus raukesivat, koska Svenska rum -lautakunta hylkäsi esittelijän ehdotuksen.

Sitten puheenjohtaja kysyi, voidaanko Peltolan lisäehdotusta hyväksyä. Koska kukaan ei vastustanut sitä, puheenjohtaja totesi, että lautakunta on hyväksynyt yksimielisesti Peltolan lisäehdotuksen.

Esittelijä jätti eriävän mielipiteen Svenska rum -lautakunnan tekemästä päätöksestä.

Päätös

Svenska rum -lautakunta

1

päätöksi, että Bemböle skola ei lakkauteta. Lautakunta edellyttää myös, että ruotsinkieliset sivistyspalvelut valmistelee uuden päätöksen, jossa vanhempien, oppilaiden ja henkilökunnan ehdotukset arvioidaan huolellisesti ja käytetään koulun toiminnan kehittämiseen.

2

pyydy ruotsinkielisiä sivistyspalveluja selvittämään keinoja, jolla saadaan lisää kaksikielisiä lapsia ruotsinkieliseen koulutukseen.

Esittelijä jätti eriävän mielipiteen lautakunnan päätöksestä.

Liitteet

1 Äänestyslista § 71

Oheismateriaali

- Ennakoarviointi
- Selvitys koulumatkoista
- Förhandsbedömning
- Redogörelse för skolvägarna
- Elevenkäten
- Utlåtande, personal Bemböle förskola
- Utlåtande, personal Bemböle skola
- Utlåtande, personal Karamalmens skola

- Utlåtande, personal Lagstad
- Utlåtande, personal Lagstad åk 1-6 komplettering
- Utlåtande, personal Rödskog
- Utlåtande, direktion Bemböle
- Utlåtande, direktion Karamalmen
- Utlåtande, direktion Lagstad
- Utlåtande, direktion Rödskog
- Utlåtande, elevråd Bemböle skola
- Utlåtande, elevråd Karamalmen
- Utlåtande, elevråd Lagstad åk 1-6
- Utlåtande, elevkår Lagstad åk 7-9
- Utlåtande, elevråd Rödskog
- Utlåtande, ungdomsfullmäktige
- Nämnden Svenska rum 17.2.2022 § 18, omröstningsrapport 1
- Nämnden Svenska rum 17.2.2022 § 18, omröstningsrapport 2

Tiedoksi